

CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Eksploatacja złoża piasku „Gruzka II” w obrębie działki o nr ew. 237/1 w miejscowości Gruzka, gmina Kleszczele.

[stosownie do art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247)]

I. Rodzaj, cechy, skala i usytuowanie przedsięwzięcia.

Planowane zamierzenie jest przedsięwzięciem, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 40 lit. a, tiret 3 i 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1839), kwalifikowane jako „wydobycie kopaliny ze złoża metodą odkrywkową inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 27 lit. a: a) bez względu na powierzchnię obszaru górniczego: - na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich, - jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopaliny metodą odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopaliny metodą odkrywkową”, posiada status przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Przedsięwzięcie polegać będzie na eksploatacji złoża piasku „Gruzka II” w obrębie działki o nr ew. 237/1 w miejscowości Gruzka, gmina Kleszczele. Projektowane wydobycie w roku kalendarzowym nie przekroczy 20.000 m³.

Działka o nr geod. 237/1, na której zaplanowano eksploatację złoża piasku „Gruzka II” jest zlokalizowana w obrębie ewidencyjnym 0004 Gruzka, gmina Kleszczele.

Teren objęty inwestycją jest płaski. Obszar złoża ma kształt zbliżony do „prostokąta” o wymiarach od 109 do 136 m na kierunku SW-NE i od 160 do 161 m na kierunku NW-SE. Powierzchnia działki mieści się w granicach rzędnych ok. 186,1 – 185,2 m n.p.m. Deniwelacja wyniesie 0,9 m. Granice eksploatacji dla niniejszego złoża będą wyznaczone zgodnie z wymaganiami „PN-G-02100:2013-12 – Górnictwo odkrywkowe – pas zagrożenia i pas ochronny wyrobisk odkrywkowych użytkowanie i szerokość”. Eksploatacja złoża prowadzona będzie z zachowaniem pasów ochronnych wyrobiska odkrywkowego – wyznaczonych zgodnie z obowiązującą polską normą: od gruntów obcych 6 m, od drogi 6 m, od lasu 6 m.

W zawiązku z planowaną eksploatacją powstanie zakład górniczy na terenie, którego nie planuje się żadnych stałych obiektów budowlanych. Inwestor sam będzie prowadził prace wydobywcze oraz transport żwiru do odbiorców. Inwestor planuje przesiewanie kruszywa w obrębie złoża za pomocą maszyn mobilnych sortujących. Prowadzenie odkrywkowej eksploatacji złoża piasków skaleniowo-kwarcowych spowoduje przekształcenie powierzchni terenu złoża i zmianę walorów krajobrazowych. Wyeksploatowanie kopaliny ze złoża spowoduje powstanie wyrobiska o głębokości od około 12 m.

Teren, na którym planowane jest przedsięwzięcie nie posiada aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przedsięwzięcie położone jest poza:

- a) obszarami wodno-błotnymi oraz innymi obszarami o płytkim zaleganiu wód podziemnych,
- b) obszarami wybrzeży,
- c) obszarami górkimi i leśnymi,
- d) obszarami objętymi ochroną, w tym strefami ochronnymi ujęć wód i obszarami ochronnymi zbiorników wód śródlądowych,
- e) obszarami wymagającymi specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszarami Natura 2000 oraz pozostałymi formami ochrony przyrody,
- f) obszarami, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone,
- g) obszarami o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne,
- h) obszarami o dużej gęstości zaludnienia,
- i) obszarami przylegającymi do jezior,
- j) uzdrowiskami i obszarami ochrony uzdrowiskowej.

II. Powierzchnia zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowy sposób wykorzystywania i pokrycie nieruchomości szatą roślinną.

Powierzchnia działki zgodnie z wypisem z rejestru gruntów wynosi 5,34 ha. Powierzchnia wyrobiska będzie wynosiła 1,99 ha. Teren przeznaczony pod realizację wnioskowanego przedsięwzięcia stanowią gleby orne o niskich klasach bonitacyjnych (RV, RVI). Tereny sąsiednie to łąki, pola uprawne oraz tereny zalesione oraz grunty kopalniane - złoża „Gruzka”.

Na przedmiotowej działce nie występują zabudowania. Obszar złoża położony jest w odległości ok. 1,1 km od pierwszych zabudowań mieszkalnych, które zlokalizowane są za południowo-zachodnią granicą obszaru złoża oraz 556 m od drogi wojewódzkiej Nr 693 Siemiatycze-Kleszczele.

III. Rodzaj technologii.

W zawiązku z planowaną eksploatacją powstanie zakład górniczy na terenie, którego nie planuje się żadnych stałych obiektów budowlanych.

Złoże eksploatowane będzie 1 lub 2 piętrami wydobywczymi, przedsiębiornie lub podsiębiernie. Eksploatacja, a także zdejmowanie nadkładu będzie prowadzone mechanicznie, za pomocą koparek, ładowarek, spycharek lub innych maszyn z napędem spalinowym. Eksploatacja złoża prowadzona będzie z obszaru górniczego, z koniecznością pozostawiania pasów ochronnych od nieruchomości.

W zakładzie górniczym nie będą używane materiały wybuchowe. Kopalina będzie wydobywana sposobem odkrywkowym, wyrobiskiem wgłębnym części ładowej.

Planuje się przesiewanie kruszywa w obrębie złoża za pomocą maszyn mobilnych sortujących. Wyeksploatowanie kopaliny ze złoża spowoduje powstanie wyrobiska o głębokości od około 12 m. Powierzchnia wyrobiska będzie wynosiła około 1,99 ha. Zakłada się częściowe przemieszczanie nadkładu ze zwałów do wyrobiska, na których została całkowicie wyeksploatowana kopalina. Dopuszcza się możliwość przeróbki kopaliny poprzez mobilne urządzenie sortujące.

W zakładzie górniczym będzie odbywał się transport samochodowy. Kopalina w stanie rodzimym będzie ładowana koparką lub ładowarką na samochody ciężarowe i w stanie naturalnym wywożona poza zakład górniczy lub przerabiana na miejscu. Drogi wewnątrz kopalniane w miarę postępu eksploatacji złoża będą wydłużane.

W ramach prac przygotowawczych przewiduje się wykonanie następujących robót:

- wykonanie dojazdowych dróg o nawierzchni gruntowej dla dojazdu maszyn urabiających oraz transportu surowca,
- sygnalizowanie kopalni tablicami ostrzegawczymi i informacyjnymi zgodnie z dyspozycją kierownika ruchu zakładu górniczego,
- wykonanie ogrodzeń skarp wyrobiska lub oznakowanie tablicami informacyjnymi i ostrzegawczymi,
- usunięcie nakładu przy użyciu koparki lub spycharki,
- nakład złożony zostanie na tymczasowym zwale nakładu.

Eksploatacja złoża „Gruzka II” planowana jest metodą odkrywkową i systemem ścianowym tj. „równoległym pasami na całą wysokość przodka”, w niektórych partiach złoża „wachlarzowo”. Eksploatacja złoża będzie prowadzona piętrzem suchym. Dopuszczane będzie ścinanie spycharką na stropie złoża nadmiaru miąższości lub nawisów, zgodnie z instrukcją bezpiecznego prowadzenia tego rodzaju prac.

Do pracy w zakładzie górniczym przewiduje się użycie następujących maszyn:

- koparka z napędem spalinowym,
- ładowarka hydrauliczna,
- przesiewacz mobilny.

Eksploatacja złoża prowadzona będzie jedynie w okresie od wiosny do jesieni w godzinach 6.00 – 22.00.

Prowadzenie odkrywkowej eksploatacji złoża piasków skaleniowo-kwarcowych spowoduje przekształcenie powierzchni terenu złoża i zmianę walorów krajobrazowych.

Eksploatacja złoża nie będzie szkodliwa dla środowiska. Wyrobisko będzie rekultywowane i zagospodarowywane w kierunku rolnym, po zakończeniu eksploatacji. Zakłada się częściowe przemieszczanie nadkładu ze zwalów do wyrobiska, na których została całkowicie wyeksploatowana kopalina.

Teren kopalni zostanie ogrodzony lub zabezpieczony tablicami informacyjnymi i ostrzegawczymi. W obrębie kopalni nie przewiduje się budowy dróg o nawierzchni utwardzonej, tymczasowe drogi dojazdowe, stanowiące bezpośrednie podłoże z wydobywanego surowca. Transport kopaliny z kopalni do miejsca przeznaczenia nie będzie prowadzony przez tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

IV. Przewidywana ilość wykorzystywanej wody, surowców, materiałów, paliw oraz energii.

Szacunkowe zapotrzebowanie na wodę wynosi: 0,10-0,15 m³/dobę na potrzeby socjalno- bytowe i techniczne, we własnym zakresie ze zbiornika.

Eksploatacja planowanego przedsięwzięcia nie wiąże się z zapotrzebowaniem na energię elektryczną, ciepłą oraz inne surowce i materiały.

Do maszyn wydobywających kopalinę planuje się do wykorzystania się około 25 tys. litrów paliwa rocznie.

V. Rozwiązania chroniące środowisko.

Przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie stwarzało ponadnormatywnych uciążliwości dla środowiska w zakresie jakości powietrza i stanu akustycznego środowiska.

Omawiane złożo zostało udokumentowane na określonej powierzchni oraz w określonej przestrzeni górotworu. Zaproponowany wariant eksploatacji złoża uwzględnia uwarunkowania lokalizacyjne złoża, przeróbki kopaliny.

Analiza racjonalnego wariantu alternatywnego może dotyczyć wyłącznie sposobu eksploatacji kopaliny. Proponuje się tu następujące rozwiązania:

- ograniczyć front ściany eksploatacyjnej do 150 m,
- prowadzić eksploatację z części suchej,
- zdejmować nadkład nie na całości złoża lub jego większej części, a tylko ograniczyć prace udostępniające na maksymalnej szerokości 50 m od ściany wyrobiska,
- rozpocząć rekultywację już po 2 latach eksploatacji,
- w miarę postępu robót proponuje się sukcesywne zasypywanie wyrobiska piaskiem 0-2 mm.

Stan jakości powietrza wokół eksploatowanej zwirowni determinowany będzie emisją niezorganizowaną gazów lub pyłów będących składnikami spalin samochodowych jak również w mniejszym stopniu pyłów pochodzenia mineralnego (drobnego piasku).

W fazie eksploatacji może nastąpić wzrost poziomu hałasu podczas wykonywania prac budowlano montażowych przy użyciu sprzętu mechanicznego, hałasu związanego z pracą sprzętu budowlanego i środków transportu do wykonania prac przygotowawczych terenu, wydobywania kopaliny i rekultywacji, a także zwiększonego ruchu pojazdów wywożących urobek.

W celu utrzymania właściwego poziomu akustycznego na terenie budowy, maszyny i inne urządzenia techniczne będą utrzymywane w stanie zapewniającym ich sprawność, stosowane wyłącznie do prac, do jakich zostały przeznaczone, obsługiwane przez przeszkolone osoby, chronione przed przeciążaniem ponad dopuszczalne obciążenie robocze i wyposażone w instrukcje bezpiecznej obsługi i konserwacji.

Na terenie budowy będą miały miejsce bezpośrednie mechaniczne przekształcenia środowiska gruntowo-wodnego, powierzchni terenu, gleby. Eksploatacja złoża przyczyni się do czasowego zajęcia terenu pod kopalnię i wzmożonego ruchu ciężkiego sprzętu budowlanego.

Zanieczyszczenie wód i gleb w czasie wykonywania robót ziemnych może nastąpić głównie w wyniku wycieku substancji z niewłaściwie ulokowanych i zabezpieczonych zbiorników oraz źle konserwowanych lub wadliwie stosowanych maszyn urządzeń i samochodów. Nie przewiduje się działalności związanej z poborem wody powierzchniowej bądź podziemnej i wytwarzaniem ścieków.

W omawianej technologii nie przewiduje się wykorzystania wody do celów przemysłowych, co jednocześnie wskazuje, że inwestycja nie będzie źródłem ścieków przemysłowych.

Złoże udokumentowano jako lądowe, suche, przeznaczone do eksploatacji w całości. W granicach obszaru złoża oraz w bliskim ich sąsiedztwie nie ma cieków powierzchniowych ani zbiorników wód stojących. Z analizy map hydrogeologicznych Polski wynika:

- ✓ złoże „Gruzka II” położone jest poza zasięgiem lejów depresyjnych najbliższych studni,
- ✓ na analizowanym terenie nie występują ujęcia wód podziemnych ani strefy ochronne ujęć wodnych,
- ✓ spływ wód podziemnych określony na mapie hydrogeologicznej Polski posiada kierunek południowo – wschodni i nie leży na drodze zasilania najbliższych studni,
- ✓ występuje tu izolacja przed zanieczyszczeniem użytkowego poziomu wodonośnego pakietem określona jako średnia i dobra.

W związku z powyższym planowana inwestycja nie wpłynie na zmianę stosunków wodnych na okolicznym terenie oraz nie spowoduje zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych. Eksploatacja w zakładzie górniczym „Gruzka II” - ze względu na swój charakter i skalę nie wpłynie na zmiany stosunków wodnych.

W fazie realizacji nie nastąpi zwiększenie uciążliwości w zakresie powietrza atmosferycznego ze względu na brak prac ziemnych bardziej intensywnych niż przy normalnej eksploatacji złoża. Faza realizacji obejmie:

- wykonanie dojazdowych dróg o nawierzchni gruntowej dla dojazdu maszyn urabiających oraz transportu surowca,

- sygnalizowanie kopalni tablicami ostrzegawczymi i informacyjnymi zgodnie z dyspozycją kierownika ruchu zakładu górniczego,
- wykonanie ogrodzeń skarp wyrobiska lub oznakowanie tablicami informacyjnymi i ostrzegawczymi,
- usunięcie nakładu przy użyciu koparki lub spycharki.

Stan jakości powietrza wokół eksploatowanej żwirowni determinowany będzie emisją niezorganizowaną gazów lub pyłów będących składnikami spalin samochodowych jak również w mniejszym stopniu pyłów pochodzenia mineralnego (drobnego piasku). Analizując obiekt wyszczególniono następujące źródła emisji pyłów do powietrza:

- transport samochodowy - emisja powstająca ze spalania oleju napędowego w silnikach tzw. maszyn roboczych oraz w silnikach samochodów ciężarowych poruszających się po terenie żwirowni,
- źródła technologiczne: emisja pyłu mineralnego powstająca na poszczególnych etapach produkcji kruszywa, jak również z powierzchni terenu.

Emisja spalin komunikacyjnych od samochodów ciężarowych uzależniona jest od wielkości produkcji kruszyw oraz częstotliwości wywozu. Do krótkotrwałej emisji spalin komunikacyjnych o charakterze niezorganizowanym i krótkim czasie, która zamknie się w granicach 1–5 minut na pojazd dochodzi w czasie dokonywania manewrów z uruchomionym silnikiem. Pyły i gazy powstają z dwóch źródeł: z samego pojazdu i drogi, po której poruszają się pojazdy.

Skutki wtórnego zapylenia ograniczyć należy przez zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót budowlanych, a w szczególności przez:

- odizolowanie terenu inwestycji ogrodzeniem,
- ograniczenie prędkości pojazdów poruszających się po terenie budowy,
- przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie,
- unikanie wydobycia w podczas okresowej suszy.

W fazie realizacji nie nastąpi zwiększenie uciążliwości w zakresie hałasu ze względu na brak prac ziemnych bardziej intensywnych niż przy normalnej eksploatacji złoża. Czynnikiem ograniczającym rozprzestrzenianie się hałasu jest fakt, że eksploatacja będzie prowadzona w wyrobisku. Skarpy wyrobiska oraz hałdy gleby utworzone wzdłuż granic obszaru górniczego spowodują, że obszar oddziaływania inwestycji ogranicza się do granic terenu górniczego – granic własności. Poziom hałasu urządzeń pracujących na terenie kopalni nie będzie przekraczał dopuszczalnych norm - 55 dBA w porze dnia i 45 dBA na działkach sąsiadujących i nie przyczyni się do wzrostu uciążliwości akustycznej omawianego terenu. Prace w porze nocnej nie będą prowadzone.

W fazie likwidacji mogą nastąpić krótkotrwałe uciążliwości w zakresie emisji zanieczyszczeń (spalanie paliwa w silnikach oraz emisji hałasu) przez maszyny pracujące na żwirowni. Uciążliwości te będą wielokrotnie mniejsze niż przy normalnej eksploatacji złoża. W fazie likwidacji prowadzone będą prace rekultywacyjne. W wyniku prowadzonej rekultywacji zostanie odtworzony świat roślinny.

Inwestycja nie będzie źródłem ścieków przemysłowych. Zaplecze budowy wyposażone będzie w kontener socjalny (spożycie posiłków, ochrona przed deszczem). Do kontenera zostanie doprowadzony prąd. Woda dostarczana będzie w kanistrach. Na terenie budowy zostaną urządzone sanitariaty. Planuje się posadowienie sanitariatów przenośnych TOI-TOI.

VI. Możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Nie stwierdza się możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko, a tym bardziej znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko wskutek realizacji przedsięwzięcia.

VII. Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz korytarzach ekologicznych, znajdujących się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia.

Przedsięwzięcie nie jest położone na obszarach wodno-błotnych, na obszarach przylegających do jezior i obszarach wybrzeży, na obszarach górskich lub leśnych i obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych. Przedsięwzięcie nie będzie również realizowane na obszarach, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone, na obszarach o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne oraz uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej. Planowane przedsięwzięcie jest położone poza terenem objętym ochroną na mocy ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. Nie występują też pomniki przyrody.

Najbliżej położonym Obszarem sieci Natura 2000 jest Dolina Górnego Nurca PLB200004 położona w odległości ok. 3,31 km na od terenu złoża.

Oddziaływanie będzie miało zasięg lokalny (brak transgranicznego oddziaływania) i krótkotrwały (związany z czasem realizacji). Teren inwestycji nie leży w obrębie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Inwestycja położona jest poza obszarami objętymi ochroną, w tym strefami ochronnymi ujęć wód i obszarami ochronnymi zbiorników śródlądowych. Przedsięwzięcie położone jest poza terenami zagrożonymi podtopieniem oraz powodzią. Pod względem hydrograficznym planowane przedsięwzięcie znajduje się w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) o nazwie:

- „Nurzec od źródeł do Nurczyka”, kod PLRW200023266619, typ (23) - potok lub strumień na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych,

- „Nurczyk do ujścia”, PLRW2000172666299, typ 17 – potok nizinny piaszczysty.

Według Mapy Podziału Hydrograficznego Polski w odległości ok. 1,40 km od planowanej inwestycji przepływa rzeka Dziadek.

Analizowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w obszarze Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) oznaczonych kodem PLGW200055.

VIII. Przedsięwzięcia realizowane i zrealizowane, znajdujące się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia, oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia – w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem.

Na terenie lokalizacji przedsięwzięcia, ani też w najbliższym sąsiedztwie, w tym na obszarze oddziaływania planowanego zamierzenia, nie znajdują się inne przedsięwzięcia mogące prowadzić do kumulacji oddziaływań.

IX. Przewidywane ilości i rodzaje wytwarzanych odpadów oraz ich wpływ na środowisko.

Eksploatacja złoża nie będzie źródłem odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne. Sprzęt wydobywczy serwisowany będzie w serwisie samochodowym (naprawy, wymiana płynów). Niewielkie ilości odpadów komunalnych (opakowanie po produktach spożywczych) będą zbierane do szczelnego pojemnika.

Odpady z pracy maszyn (koparka, ładowarka), zaliczane do odpadów niebezpiecznych, typu: przepracowane oleje silnikowe, oleje przekładniowe i hydrauliczne, czyściwo i filtry olejowe, szacowane na ok. do 1,0 Mg/rok będą gromadzone w metalowych pojemnikach i przekazywane do utylizacji na podstawie umowy firmie posiadającej zezwolenie na odbiór tego typu odpadów.

Wymiana olejów przepracowanych odbywać się będzie w miejscach postoju maszyn utwardzonych płytami betonowymi i uszczelnionymi matą olejoodporną.

Odpady inne niż niebezpieczne szacowane na ok. 0,1 Mg/rok będą sukcesywnie wywożone do miejsc przeznaczonych na tego typu odpady, a złom do punktu skupu złomu. Zużyte akumulatory będą oddawane do sklepów sprzedających akumulatory.

X. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii lub katastrofy naturalnej i budowlanej.

Przedmiotowe przedsięwzięcie przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii nie stwarza ryzyka wystąpienia poważnej awarii – przedsięwzięcie nie zalicza się do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138).

BURMISTRZ

/-/ mgr inż. Aleksander Sielicki